

HULP & RECHT

BIJ KLACHTEN VAN SEKSUEEL MISBRUIK
Beoordelings en Advies Commissie

Bk 26/5/001-7

2002 T014

Utrecht
uw kenmerk
ons kenmerk
afdeling
onderwerp

5 februari 2004

PERSOONLIJK / AANTEKENEN

- Pater Provinciaal .

Eerwaarde heer,

Hierbij ontvangt u het advies van de Begeleidings- en Advies Commissie (BAC) in de Procedure bij klachten van seksueel misbruik in de zaak §

1. Inleiding

De BAC nam kennis van de bevindingen van de gemachtigde in de klacht die werd ingediend door mevrouw tegen pater

2. Hetgeen wordt gevorderd

In het klaagschrift van 3 december 2002 formuleert klaagster haar vorderingen als volgt:

"Ten aanzien van . wil ik drie dingen:

1. Ik wil dat hij niet meer als priester mag functioneren. Ik ben vaak naar de eucharistieviering van de gemeente geweest en heel vaak ging hij voor. De priester die voorgaat doet dat niet namens zichzelf maar hij doet dat in persona Christi. In de priester moet ik iets herkennen van Christus. Ik kan in deze priester Christus niet herkennen. Het feit dat hij dit deed en dat het goedgevonden werd door de provinciaal overste heeft voor mij een geloofscrisis opgeleverd. Als de kerk zo hypocriet is, dan kan ik daar geen heil van verwachten. Maar ja, waar dan wel?
2. Ik wil dat hij in therapie gaat zodat hij leert verantwoordelijkheid te nemen voor wat hij gedaan heeft.
3. Ik wil dat hij zijn excuus aanbiedt voor wat hij met mij en de andere meisjes gedaan heeft.

Ten aanzien van de toenmalige provinciaal overste, , en de toenmalige directeur, , wil ik vier dingen:

1. heeft een onderzoek gedaan, daar heb ik aan mee gewerkt. Tot op de dag van vandaag weet ik niet wat daar uit gekomen is. Daar wil ik helderheid over.
2. Ik wil antwoord op wat vragen. Waarom mocht er niet over gepraat worden? Wat is er met de brief van gebeurd? Waarom is er niets gebeurd? Waarom werd overgeplaatst naar een parochie? Waarom moest dat zes weken duren? Waarom werd hij niet gemaakt tot boekhouder of iets dergelijks?
3. Er is contact geweest met "Hulp en Recht". Hoe kan het dan dat het toch zo in de doofpot is terecht gekomen? In het archief is niets te vinden.
4. Ik wil dat jullie je excuses maken. Ik ben ontslagen omdat mijn zelfvertrouwen gedeukt was. Jullie hadden mij in bescherming moeten nemen, dat hebben jullie niet gedaan.

bezoekadres
Biltstraat 121
postadres
tbus 13049
3507 LA Utrecht
telefoon
030 232 69 25 (36)
fax
030 230 70 97
e-mail
info@hulpentrecht.nl
homepage
www.hulpentrecht.nl

Ten aanzien van de congregatie wil ik drie dingen:

1. Ik wil een schadevergoeding van Euro 10.000,--. Na mijn ontslag moest ik rondkomen van een uitkering. Het was armoede. Daar komt de emotionele schade bij.
2. Ik wil dat de therapie die ik nog nodig heb, vergoed wordt.
3. Hoe gaat de congregatie nu om met seksueel misbruik? Het kan steeds opnieuw gebeuren. Wordt er ingegrepen? Zijn er procedures?"

3. Een samenvatting van de door klaagster gestelde feiten

De klacht betreft de gedragingen van de aangeklaagde jegens klaagster in de periode september - tot december . Klaagster was theologiestudent en werkte aanvankelijk als . Later nam zij als jongere deel aan activiteiten bij . Zowel gedurende klaagsters stageperiode als bij gelegenheid van de activiteiten waaraan zij als jongere deel nam, zou aangeklaagde klaagster hebben aangeraakt op een wijze die volgens klaagster seksueel getint was.

Voorts werd zij door anderen deelgenoot gemaakt van soortgelijke ervaringen met aangeklaagde.

Op 29 februari 1996 hadden klaagster en twee vrouwelijke medewerkers van / een gesprek met de directeur van . Ook de provinciaal overste was geïnformeerd. Deze gesprekken leidden tot een onderzoek door . Klaagster is formeel niet geïnformeerd over de uitslag van dat onderzoek.

Na haar stage werd klaagster per benoemd tot medewerkster bij , eveneens een project van . Ook in die periode werd klaagster nog geconfronteerd met aangeklaagde. Zo leidde zij op 13/14 juli 1996 een weekeinde met een vrijwilligster. Deze vrijwilligster reageerde volgens klaagster vreemd op aangeklaagde en maakte klaagster desgevraagd deelgenoot van seksuele ervaringen met aangeklaagde. Op verzoek van klaagster volgde opnieuw een gesprek met de directeur

Aangeklaagde werd eind overgeplaatst.

In de periode daaraan voorafgaand nam het zelfvertrouwen van klaagster – mede omdat zij niet voldoende gehoord werd door de directeur van en de provinciaal overste – af, hetgeen van grote invloed was op haar prestaties in haar functie van medewerkster bij . Dit leidde uiteindelijk tot het niet verlengen van haar contract in .

4. De procedure en de ontvankelijkheid

Klaagster wendde zich tot de juridisch adviseur, de heer mr. dr. A.P.M. Meijers. Deze zond de klacht van 3 december 2002 naar de voorzitter van de BAC die mevrouw mr. M.M. Lenglet aanwees als gemachtigde. De voorzitter van de BAC informeerde ordinair: de provinciaal

Het bleek niet mogelijk het onderzoek binnen de in art. 11.16 gestelde termijn af te ronden, omdat aangeklaagde inmiddels was overgeplaatst naar . en niet meer onder de jurisdictie van de Nederlandse provinciaal viel. Overleg tussen de Nederlandse provinciaal en die in . heeft er toe geleid dat aangeklaagde op verzoek van de laatste werd gehoord in . Voor het horen van aangeklaagde in werd dr. J. Scheepers o.f.m. cap. benoemd. Aangeklaagde werd – in aanwezigheid van een secretaris – door hem gehoord op 14 november 2003. Het verslag van dit gesprek werd samen met aangeklaagde vastgesteld en ondertekend.

In verband met de huidige verblijfplaats van aangeklaagde bleek het niet mogelijk conform art. 11.7 en art. 11.9 achtereenvolgens klaagster en aangeklaagde te horen en werd aangeklaagde als eerste gehoord.

Vervolgens had de gemachtigde, mr. M.M. Lenglet, op 19 november 2003 – in aanwezigheid van een secretaris – een gesprek met klaagster.

Het verslag van dit gesprek werd ter vaststelling aan klaagster gezonden en van haar retour ontvangen.

Tenslotte werd door klaagster gebruik gemaakt van de mogelijkheid het dossier in te zien.

De BAC heeft, voorzover zij dit heeft kunnen nagaan, vastgesteld:

- dat de desbetreffende procedureregels door de gemachtigde zorgvuldig zijn gevolgd;
- dat er geen beletselen zijn voor de ontvankelijkheid van de klacht.

5. De beoordeling door de gemachtigde, mevrouw mr. M.M. Lenglet

Het oordeel van de gemachtigde kwam tot stand in relatie tot de bevindingen van dr. J. Scheepers o.f.m.

De gemachtigde meent dat uit de bevindingen van dr. Joachim Scheepers blijkt dat de beleving van aangeklaagde niet strookt met de beleving van klaagster. Over de handelingen op zich bestaat niet werkelijk verschil van inzicht. Er rijst een beeld op van een zeer jonge priester (ondanks zijn 46 jaar) die zich op naïeve wijze aanpast aan een andere cultuur. Naïef, omdat hij zich kennelijk niet gerealiseerd heeft dat er bij zijn positie een meer afstandelijke houding past.

Overigens moet in acht genomen worden dat de beleving van klaagster is aangevuld door ervaringen van anderen met aangeklaagde. Deze liggen hier echter niet ter beoordeling voor.

Naar de mening van de gemachtigde bestond er een relatie, waarin aangeklaagde duidelijk de rol van pastor vervulde zowel toen klaagster stagiaire was als naderhand. Over het pastorale karakter van de relatie bestaat naar haar oordeel dan ook geen onduidelijkheid.

Over de aard van de handelingen die zijn verricht, is de gemachtigde van mening dat deze weliswaar als grensoverschrijdend beleefd zijn, maar dat niet vast is komen te staan dat er sprake was van seksuele handelingen.

Volgens de gemachtigde moet in ogenschouw worden genomen dat klaagster zich duidelijk niet gehoord heeft gevoeld en geprobeerd heeft haar verhaal elders kwijt te kunnen, waardoor haar weer andere verhalen ter ore kwamen die haar sterkten in haar eigen geschiedenis. Deze verhalen liggen niet ter beoordeling voor.

De gemachtigde oordeelt dat de gedragingen van aangeklaagde niet dusdanig waren dat van seksueel misbruik sprake kan zijn.

Wel was er naar het oordeel van de gemachtigde sprake van een niet geheel juiste inschatting door aangeklaagde van de wijze waarop in een pastorale relatie de afstand dient te worden bewaard.

6. De beoordeling door de BAC

Op grond van de bij de haar bekende feiten rond deze klacht over seksueel misbruik en de rapportage van de gemachtigde, is de BAC van oordeel dat:

- er sprake was van een afhankelijkheidsrelatie; klaagster bezocht : aanvankelijk als stagiaire en later als jongere;

- de gedragingen van aangeklaagde niet dusdanig waren dat van seksueel misbruik zoals omschreven in art. 2.3 van de Procedure gesproken kan worden.

De gedragingen van aangeklaagde riepen bij klaagster een seksuele connotatie op, die werd versterkt door verhalen van anderen die haar ter ore kwamen. De laatste liggen niet ter beoordeling voor.

Aangeklaagde is zich niet bewust geweest van de seksuele connotatie die zijn gedrag bij klaagster op riep.

Een oordeel over het feit dat klaagster door de congregatie onvoldoende gehoord is, valt buiten de competentie van de procedure.

7. Advies BAC

De BAC is van mening dat aangeklaagde zich niet schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik, zoals omschreven in art. 2.3. van de Procedure.

Daarmee valt advisering over de afhandeling van deze zaak buiten de competentie van de BAC.

Niettemin is de BAC zo vrij u te adviseren om na te gaan of aangeklaagde vorming behoeft met betrekking tot de mogelijkheden en onmogelijkheden van nabijheid in het pastoraat.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn,

met vriendelijke groet en de meeste hoogachting,

prof. dr. M.H.F. van Uden,
wnd. voorzitter

T.A.J.M. Elie,
ambtelijk secretaris